

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Olimpiada "O Diamentowy Indeks AGH" 2017/2018
Fizyka – Etap 2

Uwaga: za każde poprawnie rozwiązane zadanie uczestnik może uzyskać maksymalnie 20 punktów

- Dysponujemy belką o długości $L = 10$ m i masie $M_0 = 50$ kg, którą wykorzystujemy do budowy katapulty. Belka zostaje unieruchomiona w pozycji poziomej, z poziomą osią obrotu O zamocowaną w odległości $d = 3$ m od jej środka. Na końcu krótszego ramienia belki umieszczona zostaje przeciwwaga o dużej masie $M = 200$ kg (równiej $4 \cdot M_0$), zaś na końcu dłuższego ramienia miotany pocisk o masie $m = 2$ kg (równiej $0,04 \cdot M_0$). Po odblokowaniu katapulty belka zaczyna się obracać i krótsze ramie z przeciwwagą porusza się w dół, zaś ramię z pociskiem w górę.
  - Oblicz moment bezwładności belki (I_b) względem osi obrotu wiedząc, że moment bezwładności belki o masie M_0 i długości L względem środka masy wyraża wzór $I_0 = M_0 L^2/12$.
  - Oblicz zmianę energii potencjalnej po ustawieniu katapulty w pozycji pionowej.
  - Korzystając z zasady zachowania energii, oblicz prędkość wylotową pocisku, jeżeli oderwie się on od belki w momencie kiedy znajdzie się ona w pozycji pionowej.

- Klocek został pchnięty z prędkością początkową $v_0 = 10$ m/s w górę pochylni o kącie nachylenia $\alpha = 30^\circ$. Współczynniki tarcia (kinetycznego i statycznego) klocka o powierzchnię pochylni są takie same i wynoszą $k = 0,5 \cdot \text{tg}(\alpha) \approx 0,29$.
  - Jakie są wartości przyspieszeń, a_1 oraz a_2 , klocka w ruchu odpowiednio w górę i w dół pochylni?
  - Jaka będzie prędkość klocka po powrocie do położenia początkowego?
- Praca wykonana przez n moli gazu w przemianie izotermicznej zależy logarytmicznie od stosunku objętości końcowej V_2 do początkowej V_1 i wyraża się wzorem: $W_G = nRT \ln(V_2/V_1)$. Oblicz pracę gazu podczas izotermicznego sprężania $m = 56$ g azotu o temperaturze $T = 27^\circ\text{C}$, jeżeli ciśnienie gazu rośnie dwukrotnie? Ile ciepła należy wymienić z otoczeniem? Masa molowa azotu $\mu = 28$ g/mol; $R = 8,31$ J/(mol·K).
- Dwie metalowe kulki o promieniach $R_1 = 1$ cm i $R_2 = 2$ cm, znacznie od siebie oddalone, naładowano odpowiednio do potencjałów: $V_1 = 100$ V i $V_2 = 300$ V, a następnie połączono drutem o zaniedbywalnie małej pojemności.
  - Wykaż, że traktując powierzchnię metalowej kuli o promieniu R jako okładkę kondensatora, którego druga okładka znajduje się w nieskończoności i ma potencjał 0 V, jego pojemność wyraża się wzorem $C = 4\pi\epsilon_0 R$.
  - Oblicz potencjał kulek po ich połączeniu drutem.
  - O ile zmniejszyła się energia układu po połączeniu kulek drutem?

Uwaga: Znaczne oddalenie kulek od siebie zapewnia brak istotnego wpływu pojemności jednej kulki na drugą.
- Przedmiot znajduje się w odległości $x = 20$ cm od soczewki rozpraszającej o ogniskowej $f = -20$ cm; $x = |f|$. Oblicz położenie obrazu oraz jego powiększenie. Przedstaw na rysunku konstrukcję obrazu.